

TOIMINTAKERTOMUS 2018

SISÄLLYS

1. JOHDON KATSAUS	1
2. TULOKSELLISUUS	2
3. VAIKUTTAVUUS	3
4. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	4
4.1 Toiminnan tuottavuus	5
4.2 Toiminnan taloudellisuus	6
4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	7
4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus 2016-2018	8
5. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	9
5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	9
5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	10
6. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	14
7. TILINPÄÄTÖSANALYYSI	20
7.1 Rahoituksen rakenne	20
7.2 Talousarvion toteutuminen	20
7.3 Tuotto- ja kulurakenne	20
7.4 Tase	20
8. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	21
9. ARVIOINTIEN TULOKSET	22
10. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ	22
ALLEKIRJOITUKSET	23

Toimintakertomuksen liitteet:

Liite 1, Tuotto- ja kululaskelma

Liite 2, Kustannusvastaavuuslaskelma, maksullinen toiminta

Liite 3, Kustannusvastaavuuslaskelma, maksuton toiminta

Liite 4, Psykkisen tilan arviointi ns. GAF-asteikko

Liite 5, Hoitopäivien jakaantuminen statuksen ja hoitopäivähinnan mukaan

Liite 6, Vanhan Vaasan sairaalan julkaisutoiminta 2018

Liite 7, Sisäisen valvonnan arviointikysely

1. JOHDON KATSAUS

Vuosi 2018 oli sairaalan 250-vuotisjuhlavuosi. Juhlavuoden päätapahtumaa vietettiin Vanhan Vaasan sairaalan U-talon kävelypihassa 16.8. potilaiden ja heidän omaistensa sekä sairaalan yhteistyökumppaneiden ja entisten ja nykyisten työntekijöiden kanssa. Juhlapuhujana juhlassa oli eduskunnan puhemies Paula Risikko. Vaasan kaupunki kutsui juhlapäivänä sairaalan yhteistyökumppaneita sekä nykyiset ja eläkkeellä olevat työntekijät sairaalan 250-vuotisjuhlavuoden johdosta järjestetylle vastaanotolle. Juhlavuoden aikana sairaalalla järjestettiin useita kansallisia ja kansainvälisiä koulutustapahtumia. Vaasassa järjestettiin keväällä Oikeuspsykiatriset hoitajat ry:n koulutuspäivät. Sairaala järjesti psykiatrian alojen ja päihdehoidon johtajien päivät yhteistyössä THL:n kanssa sekä Skitsofreniaverkoston symposiumin yhteistyössä Suomen Psykiatriyhdistyksen kanssa. Juhlavuoden kansainvälisiä tapahtumia olivat EViPRG-tutkijaryhmän kokous sekä eurooppalaisten oikeuspsykiatrien Ghent Groupin vuosikokous. Loppuvuodesta sairaalalla järjestettiin HCR-20 V3 -koulutus, jossa kouluttajana toimi professori Kevin Douglas.

Suunnitelmien mukaan Vanhan Vaasan sairaala avasi vuoden 2018 alkupuoliskolla yhdeksännen osaston aiemmin evakuintitilana pidettyyn hallintotalon alakerran pohjoispäätyyn. Tilat toimivat kuntoutusosastona. Yhdeksännen osaston myötä kahden hengen huoneet poistuivat vastaanotto-osastoilta ja vähenivät suljetuilla osastoilla. Muutos vaikutti usean muun osaston toimintaan siten, että henkilökuntatarve ylitti niin sairaanhoitajien kuin laitoshuoltajienkin arvioidun htv-määrän. Yhdeksännen osaston avaaminen ei poistanut usean hengen huoneita kokonaan, vaan tähän tavoitteeseen pääsy vaatii uuden sairaalarakennuksen. Sairaala käynnistää vuonna 2019 hankesuunnitelmaa uudisrakennuksesta yhdessä Senaattikiinteistön kanssa.

Kuluneen vuoden aikana hoitopäiviä oli 3,3 % ja mielentilatutkimuspäiviä 1,8 % vuotta 2017 enemmän. Läheteitä mielentilatutkimukseen tuli kuluneena vuotena hieman aiempaa vuotta enemmän, mikä näkyi myös valmistuneissa mielentilatutkimuksissa. Vuoden 2018 aikana sairaalassa valmistui 21 mielentilatutkimusta, kun koko maassa niitä valmistui yhteensä 83. Kaksi sairaalassa tutkituista odotti THL:n hoitoonmäärämis päätöstä vuoden vaihtuessa.

Sairaalaan tulleet potilaat ja sairaalasta lähteneet potilaat v. 2016–2018

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat			Vaaralliset ja vaikeahoitoiset potilaat		
	Tulleet	Lähteneet	Muutos	Tulleet	Lähteneet	Muutos
2016	11	15	-4	14	10	4
2017	16	7	9	16	8	8
2018	7	8	-1	9	6	3

Tarkasteluvuoden lopussa sairaalassa oli oikeuspsykiatrisia potilaita 71 (72 vuonna 2017) ja vaarallisia ja vaikeahoitoisia potilaita 79 (76 vuonna 2017). Mielentilatutkittavia vuoden lopussa oli neljä.

Sairaalaan otettiin THL:n läheteellä vuoden 2018 loppupuolella ulkomainen potilas, jolla ei ollut kotipaikkakuntaa tai pysyvää osoitetta Suomessa. Potilas oli hoidossa vuoden 2018 aikana yhteensä 68 vuorokautta. Hoitovuorokaudet sisältyvät tehokkuutta ja taloudellisuutta käsitteleviin lukuihin, mutta puuttuvat laskutetuista suoritteista. Vastaavanlainen tapaus oli edellisen kerran sairaalassa 2015–2017. Potilaan kotimaan

viranomaisten kanssa käytiin neuvottelu hoitopäivien laskuttamisesta samassa yhteydessä, kun potilas siirrettiin kotimaahansa. Lasku oli vuoden 2018 maksamatta, ja sairaala poisti sen myyntisaatavista epävarmana saatavana.

Sairaalan johtokunta on keskustellut kokouksissaan hoitoon määrättävien ulkomaa-laisten ja ns. paperittomien potilaiden hoitomaksujen maksajasta. Asiaa on viety eteenpäin, mutta asiaan ei ole vielä löydetty ratkaisua. Sairaalan näkemys on, että ulkomaa-laisten osuus mielentilatutkimuksissa ja hoitoon määrättävistä potilaista saattaa kasvaa tulevaisuudessa.

Sairaalan on huolehdittava henkilöstön työhyvinvoinnista ja jaksamisesta potilaiden ollessa aiempaa huonokuntoisempia.

Valtion mielisairaaloilla oli yhteisenä tavoitteena liittyä vuonna 2016 Kansalliseen Terveysarkistoon. Tämä projekti viivästyi Niuvanniemen sairaalan esitettyä toiveensa yhteisestä aluekannasta luopumisesta potilastietojärjestelmä Mediatrissa. Kantaan liittymistä siirrettiin vuoden 2017 lopulle. Käyttöönottokoe on tehty, mutta liittymistä viivästyttää potilastietojärjestelmään tehtävät ohjelmamuutokset liittyen hoitopäivälaskutukseen.

Henkilöstö- ja taloushallinnon raportoinnin kehittämistä jatketaan vuonna 2018. Vuonna 2017 toteutettu matkalaskujen asiatarastuksen keskittäminen palvelukeskukseen ei ole edelleenkään tuottanut toivottua tulosta tehokkuuteemme tai laskujen käsittelyaikojen pituuteen. Sairaalassa joudutaan matkalaskut joka tapauksessa asiatarastamaan, koska vastuu matkalaskujen oikeellisuudesta on virastossa. Tehty prosessimuutos on pidentänyt matkalaskujen käsittelyaikoja huomattavasti.

2. TULOKSELLISUUS

	Mittari	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Toteuma 2018
Henkilötyö*	Htv	258,7	266,3	278,5	288,8
Sairauspoissaolot	virastotyöp/hv	13	18	12	19
Työtaturmat	lkm	6	12	0	15
Lääkkeenantovirheet tapah- tui	kpl	24	37	0	43
Lääkkeenantovirheet läheltä piti	kpl	40	42	0	43
Huone- ja leposide-eristys	vrk / hoitopv, %	3,75	4,19	4	3,65
Tuottavuus	Suoritteet / htv	179	187	182	184
Taloudellisuus	Eur / suoritteet	391	366	395	386
Käyttöaste	%	82,65	89,09	90,13	93,38
Suoritteet	Hoitopäivät	45 979	49 426	50 992	52 580
mielentilatutkimus		1 556	1 244	1 524	1 551
oikeuspsykiatriset		17 679	19 517	20 267	20 503
muut vaikeahoitoiset		17 537	18 499	19 289	21 205
uudet vaikeahoitoiset		1 921	2 962	3 070	2 333
erittäin vaikeahoitoiset		2 574	2 310	2 555	2 523
kuntoutusosasto		4 712	4 894	4 287	4 465
Mielentilatutkimukset	kpl	23	17	25	21

** näistä yhteisrahoitt. toim. 1 htv 2015, 1,5 htv 2016, 2,25 htv 2017, 2,29 htv 2018

3. VAIKUTTAVUUS

Sairaalan tavoitteena on palvella asiakkaita molemmilla kotimaisilla kielillä sekä tarjota hoito- ja mielentilatutkimuspaikkoja maanlaajuisesti. Vanhan Vaasan sairaalasta osti vuoden 2018 aikana psykiatrisia sairaanhoitopalveluja noin 25 sairaanhoitopiiriä tai kuntaa.

Mahdollisuuksia sekä nais- että miespotilaiden hoitamiseen kehitetään jatkuvasti. Naispotilaiden osuus on ollut vähäinen, mikä puolestaan on vaikeuttanut vastaanotto-osaston jälkeen tarjota naisille pelkästään naisille tarkoitettua hoito-osastoa. Hoidon edistyessä naiset sijoitetaan ns. sekaosastoille. Naisille tarjottavan hoidon kehittäminen on ollut sairaalan tavoite pitkään. Vuonna 2018 avatun yhdeksännen osaston myötä hoidon ja kuntoutuksen eri vaiheessa oleville naispotilaille on pystytty tarjoamaan aiempaa monipuolisempi hoitopolku.

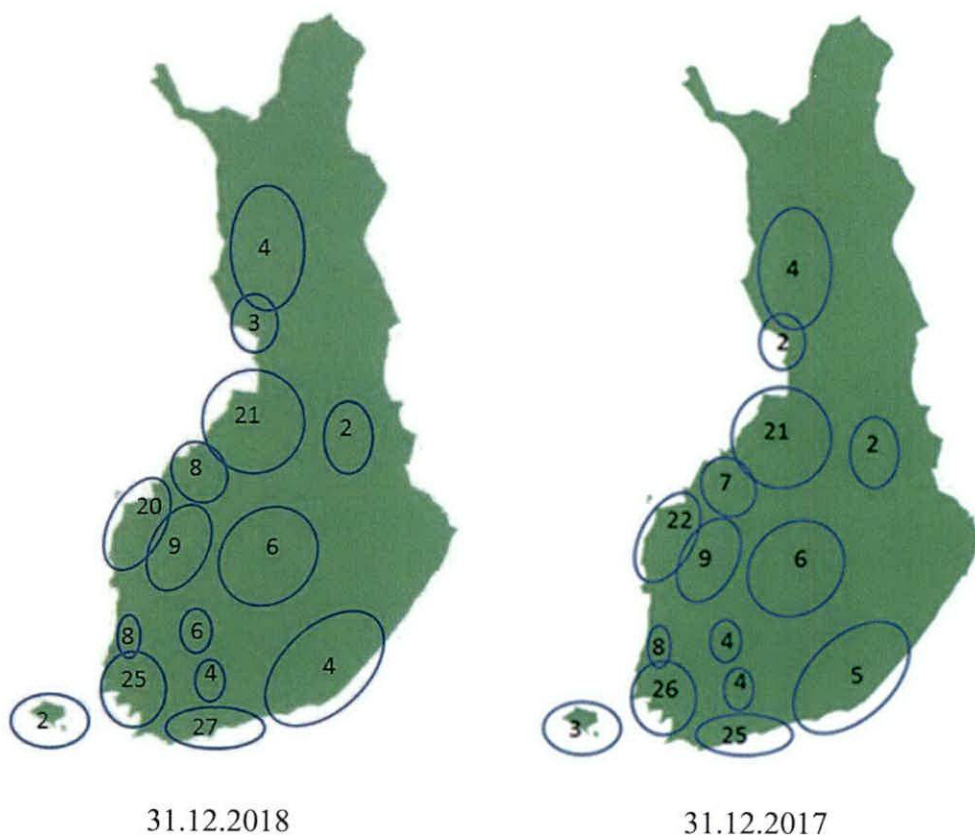
Naisten osuus potilaista ei ole tarkastelujakson aikana oleellisesti muuttunut. Tilinpäätöshetkellä sairaalassa oli hoidossa yhteensä 32 naista. Tarkasteluvuonna naisille tehdyistä mielentilatutkimuksista Vanhan Vaasan sairaalassa laadittiin kuusi maamme kaikkiaan kymmenestä mielentilatutkimuksesta. Vuonna 2017 vastaava suhde oli viisi kymmenestä ja vuonna 2016 kaksi 12:sta.

Naisten osuus potilaista v. 2016–2018

	2016		2017		2018	
	lkm	Naisia %	lkm	Naisia %	lkm	Naisia %
Oikeuspsykiatriset potilaat	63	15,9	72	18,1	71	16,9
Vaaralliset ja vaikeahoitoiset sekä vapaaehtoishoidossa olevat potilaat	68	26,5	76	22,4	79	25,3

31.12.2018 hoidossa olleista potilaista oli äidinkielenään suomea puhuvia 91 %, ruotsia puhuvia 6 % ja muita kieliä (kurdi, latvia, venäjä, englanti) 3,3 %.

Potilaat kotipaikkakunnittain 31.12.2018 ja 31.12.2017

Yllä olevista kartoista nähdään sairaalassa olevien potilaiden kotipaikkakunnat. Lukumääräisesti eniten potilaita on Etelä-Suomesta lounais- ja länsirannikolta sekä Oulun seudulta. Ulkomaista, ilman kotipaikkakuntaa olevaa, potilasta ei ole sijoitettu karttaan 31.12.2018.

4. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Sairaalan käyttöaste oli tarkasteluvuonna 93,38 % kun tavoitteeksi asetettiin 90,13 %. Toteutunut käyttöaste ylitti tavoitteen, minkä vuoksi sairaala hyvitti asiakkailleen hoitopäivämaksuja ostettujen palvelujen suhteessa. Alla olevassa taulukossa käyttöaste on laskettu hoitopäivistä (ei laskutetuista), sillä yhden syksyllä hoitoon määrätyn potilaan hoitopäiviä ei ole laskutettu (potilaalla ei ole kotipaikkakuntaa tai pysyvää osoitetta Suomessa).

Suoritteiden määrä = laskutetut hoitopäivät + mielentilatutkimuspäivät

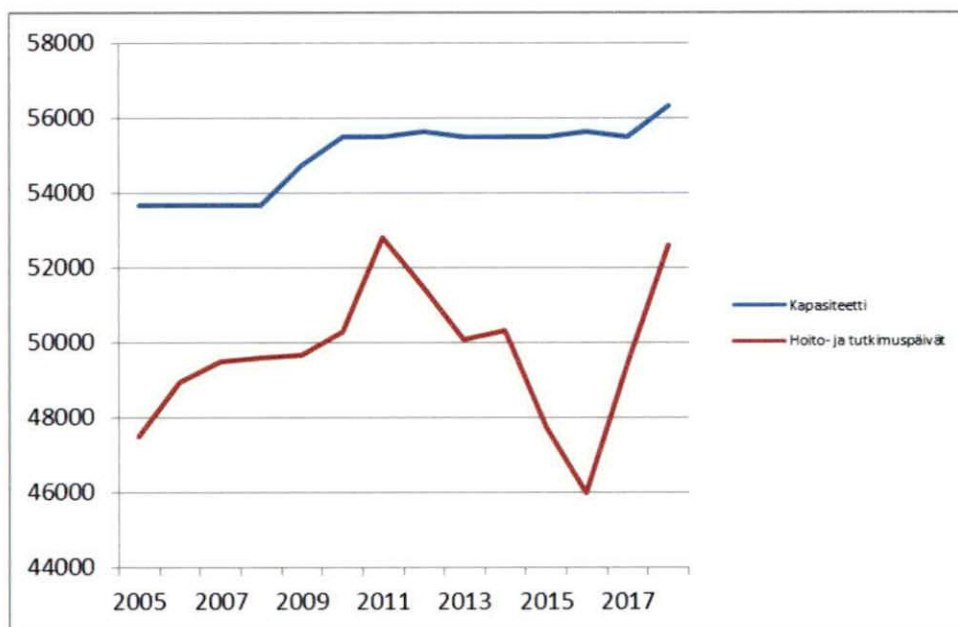
Kapasiteetti = sairaansijojen kokonaismäärä x kalenteripäivät

Käyttöaste = $\frac{\text{Suoritteiden määrä}}{\text{Kapasiteetti}}$

Käyttöaste v. 2016–2018

Vuosi	Suoritteet toteuma	Kapasiteetti	Käyttöaste tavoite %	Käyttöaste toteuma %	Muutos ed. vuoteen
2016	45 979	55 632	85,68	82,65	-3,96 %
2017	49 426	55 480	83,38	89,09	7,79 %
2018	52 580	56 305	90,13	93,38	4,82 %

Sairaalan kapasiteetti ja toteutuneet hoito- ja tutkimuspäivät v. 2005–2018

4.1 TOIMINNAN TUOTTAVUUS

Maksullinen toiminta

Sairaalan tuottavuutta mitataan tuotettujen suoritteiden ja henkilötövuosien suhteella.

$$\text{Tuottavuus} = \frac{\text{Suoritteiden määrä}}{\text{Henkilötövuodet}}$$

Tuottavuus v. 2016–2018

Vuosi	Suoritteet	Henkilötövuodet	Tuottavuustavoite / htv	Tuottavuus	Muutos %
2016	45 979	257,20	181,94	178,77	-5,04
2017	49 426	264,09	177,25	187,16	4,69
2018	52 647	286,50	182,11	183,75	-1,82

Henkilötövuosia kertyi sairaalassa kaikkiaan 288,8; maksulliseen toimintaan 286,5 htv ja yhteisrahoitteiseen toimintaan 2,29 htv. Tuottavuus ylitti tavoitteen kohdassa neljä mainituista syistä.

4.2 TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Maksullinen toiminta

Maksullisen toiminnan yksikkökustannukset (taloudellisuus) on laskettu käyttäen kaavaa:

$$\text{Taloudellisuus} = \frac{\text{Kokonaiskustannukset}}{\text{lasketut hoitopäivät} + \text{mielentilatutkimuspäivät}}$$

Kokonaiskustannukset nousivat 12,2 % verrattuna aiempaan vuoteen. Aineiden ja tarvikkeiden hankinnat (pääasiassa arvoltaan vähäisiä tavaroita ja huonekaluja) kasvoivat 15 %:lla. Tähän vaikuttivat uuden osaston avaamisen ja kahden muun osaston muuttamisen myötä niiden kalustus. Henkilöstökulut kasvoivat 13 %:lla; uuden osaston avaamisen myötä sairaalaan perustettiin 18 uutta virkaa.

Taloudellisuus v. 2016–2018

Vuosi	Kokonaiskustannukset	Suoritteet	Taloudellisuustavoite €/vrk	Taloudellisuustoteuma €/vrk	Muutos ed. vuoteen
2016	17 969 564	45 979	398,28	390,82	3,51 %
2017	18 098 182	49 426	395,96	366,17	-6,31 %
2018	20 316 048	52 647	396,03	385,89	5,39 %

Yksikkökustannukset arvioitiin budjettia tehdessä suuremmiksi, koska käyttöaste arvioitiin toteutunutta pienemmäksi. Tavarahankinnat ja henkilöstökustannukset ylittivät niille asetetut budjettitavoitteet. Ylityksiin vaikuttivat uuden osaston avaamisen myötä kolmen osaston uudelleenkalustus sekä osastojen luonteen muuttuminen ennakoitua enemmän, mikä lisäsi tarvittavaa henkilöstöä. Myös hoitopäivien kasvu vaikutti esimerkiksi elintarvikeostoihin. Kustannuksista vuokrat sekä palveluhankinnat alittivat niille asetetut tavoitteet, joten kustannukset kaikkiaan nousivat budjetoidun 9,6 %:n sijasta 12,3 %.

Taloudellisuus v. 2016–2018, sairaanhoito

Vuosi	Kokonaiskustannukset	Suoritteet	Taloudellisuustavoite €/vrk	Taloudellisuustoteuma €/vrk	Muutos ed. vuoteen
2016	17 231 818	44 423	391,92	387,90	3,44 %
2017	17 485 149	48 182	391,92	362,90	-6,45 %
2018	19 555 378	51 096	391,92	382,72	5,46 %

Taloudellisuus v. 2016–2018, mielentilatutkimus

Vuosi	Kokonaiskustannukset	Suoritteet	Taloudellisuustavoite €/vrk	Taloudellisuustoteuma €/vrk	Muutos ed. vuoteen
2016	737 746	1 556	475,00	474,13	0,04 %
2017	613 033	1 244	475,00	492,79	3,94 %
2018	760 670	1 551	475,00	490,44	-0,48 %

Mielentilatutkimuksen hinta v. 2018 on ollut 475 €/pv. Tutkimuspäivän keskimääräiseksi hinnaksi muodostui 490,44 €/pv. Tutkimuspäiviä laskutettiin yhteensä 1 551 kpl. Tutkimuksia valmistui vuoden aikana yhteensä 21 kpl. Keskimääräinen tutkimusaika oli 58 pv.

Hoitopäivien jakaantuminen statuksen ja hoitopäivähinnan mukaan liitteessä 5.

4.3 MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

Loppuvuodesta todettiin, että tulos on ylijäämäinen ja joulukuussa kunnille hyvitetiin yhteensä noin 395 th€. Maksullisen toiminnan tulos oli hyvitysten jälkeen 91 891. Sairaala poisti myyntisaatavista aiemmin hoidossa olleen ulkomaisen potilaan hoitolas-kun epävarmana saatavana. Saatava oli suuruudeltaan n 193 th€ ja koski vuosia 2016-2017.

	2016	2017	2018	2018	Muutos-
	toteuma	toteuma	tavoite	toteuma	%
TUOTOT					
maksullisen toiminnan tuotot					
- maksullisen toiminnan myyntituotot	17809	18026	20067	20224	13,6
- maksullisen toiminnan muut tuotot	176	162	160	193	9,5
tuotot yhteensä	17986	18188	20227	20417	13,5
KUSTANNUKSET					
maksullisen toiminnan erilliskustannukset					
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	1240	1419	1480	1629	31,4
- henkilöstökustannukset	13719	13510	14902	15243	11,1
- vuokrat	1382	1441	1808	1659	20,1
- palvelujen ostot	1307	1357	1545	1428	9,2
- muut erilliskustannukset	238	288	360	261	9,7
erilliskustannukset yhteensä	17 885	18 015	20 095	20 220	13,1
KÄYTTÖJÄÄMÄ	100	173	132	197	96,0
maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista					
tukitoimintojen kustannukset					
- poistot	55	54	58	61	11,0
- korot	0	0	0	0	-100,0
osuus THL:n kustannuksista	39	39	41	44	12,3
Yhteisrahoitteisen osuus yhteiskustannuksista	-10	-10	-10	-10	0,0
osuus yhteiskustannuksista yhteensä	84	83	89	95	12,3
Kokonaiskustannukset yhteensä	17 970	18 098	20 185	20 315	13,1
YLIJÄÄMÄ(+)/ALIJÄÄMÄ(-)	6	80	33	92	1437,4
Kustannusvastaavuus %	100,09	100,50	100,21	100,50	0,4

4.4 YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS 2016-2018

Tieteellinen tutkimus v. 2016–2018

Tutkimusprojektit	Kustannukset 2016	Kustannukset 2017	Kustannukset 2018	Muutos %
Perhesurmatutkimus sekä Toistuva lapsensurma -tutkimus	10 357	18 996	7 242	-61,9
After care -projekti	3 731	1 689	1 510	-10,6
Naisten väkivaltaisuuden erityispiirteet				
Eristämisen ja pakkotoimien käyttö psykiatriassa				
Psykopatiahanke	16 841	0	0	
COST	1 667	12 499	11 741	-6,1
Filicidit	558	0	0	
EviPRG		563	0	-100,0
Nuorten väkivalta, vaarallisuuden arvionti ja hoito	41 943	36 982	32 805	-11,3
Aivojen MRI	3 731	4 863	6	-99,9
Impulsiivisen väkivallan arvioiminen	41 352	35 795	31 036	-13,3
Muu tutkimus	73 052	56 637	84 866	49,8
Start	19 558	334	24 511	7231,2
Orlistaattitutkimus				
Psykiatrinen hoito historiallisessa perspektiivissä	28 200	37 500	0	-100,0
Geneettiset, biologiset ja psykologiset muuttujat väkivaltaisen käyttäytymisen taustalla: Mielentilatutkittujen väkivaltarikollisten ennuste ja uusintarikollisuus	57 709	54 674	57 006	4,3
Alentunut syyntakeisuus	14 725	18 412	6 716	-63,5
Osaston ilmapiiri ja eristämiskokeemukset kahdessa eurooppalaisessa maassa				
Maksuttoman toiminnan osuus maksullisen yhteiskustannuksista	10 000	10 000	10 000	0,0
Tutkimus yhteensä	313 422	278 945	257 437	-11,0

Tyksen erityisvastuualueen tutkimustoimikunta myönsi tutkimusrahoitusta 6 501 euroa tutkimukselle” Miten oikeuspsykiatrinen syyntakeisuus määräytyy”.

Vuosi	Budjetti- rahoitus	ValtionTutkimusRahoitus (ERVA -rahoitus)	Maksuttoman toiminnan kok.kust.	Muutos ed.vuoteen %
2016	248 886	44 587	313 422	10,39
2017	276 474	28 146	304 091	-2,98
2018	257 437	6 501	263 938	-13,20

Tieteellistä tutkimusta rahoitettiin 163 037 euroa momentilta 4.17.33.01.04 ja 94 400 euroa momentilta 33.01.04. Rahoitus on kaksivuotinen; momentilta 33.01.04 ei jäänyt seuraavalle tutkimuskaudelle siirrettävää. Osuus yhteisrahoitteisesta toiminnasta on 10 000.

Sairaalan julkaisut vuonna 2018 ovat liitteessä 6.

5. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

5.1 SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISHYÖDYKKEET

Käyttöaste on kuvattuna luvussa neljä. Suoritteiden määrä ylitti tavoitteen kaikissa maksuluokissa lukuun ottamatta uusien vaikeahoitoisten sekä erityisvaikeahoitoisten hoitopäiviä.

Suoritteet maksuluokittain 2016–2018, vrk

	Kuntou- tusosasto	Muut vaikeahoi- toiset	Uudet vaikeahoi- toiset	Oikeuspsy- kiatriset	Erityisvai- keahoitoi- set	Hoitovu- rokaudet yhteensä	Mielenti- latutkimus
Toteuma 2016	4 712	17 537	1 921	17 649	2 574	44 393	1 556
Toteuma 2017	4 894	18 499	2 962	19 517	2 310	48 182	1 244
Budjetti 2018	4 287	19 289	3 070	20 267	2 555	49 468	1 524
Toteuma 2018	4 465	21 205	2 333	20 570	2 523	51 096	1 551

Vuoden 2018 oikeuspsykiatriseen maksuluokkaan sisältyy 68 vrk ulkomaisen potilaan hoitopäiviä. Vuosien 2016–2017 aikana kertyi ulkomaisen potilaan hoidosta noin 193 th€ saatava, joka poistettiin tileistä vuonna 2018 epävarmana saatavana.

Valmistuneet mielentilatutkimukset v. 2016–2018

Mielentilatutkimukset	2016	2017	2018
Lukumäärä	23	17	21
Keskimääräinen tutkimusaika, vrk	61	61	58
Keskimääräinen odotusaika mie- lentilatutkimukseen, vrk			
THL:n lähetteen saapumisesta	43	36	44
Paikkalupauksesta	27	48	27
KO:n päätöksestä	66	58	73

Keskimääräiset odotusajat mielentilatutkimukseen sisältävät myös kesken olevien mielentilatutkimusten odotusajat. Hoitoon sairaalaan määrättiin seitsemän mielentila-
tutkimuksessa ollutta, kaksi odotti päätöstä.

5.2 PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

Potilaat, keskimääräiset hoitoajat ja toimintakyky

Potilaiden keskimääräinen hoitoaika oli oikeuspsykiatrisilla potilailla pidempi kuin vaarallisilla ja vaikeahoitoisilla potilailla. Heidän hoitoaikaansa sisältyy myös mielen-tilatutkimusaika, jos tutkimus on tehty Vanhan Vaasan sairaalassa.

31.12. hoidossa olevien potilaiden senhetkiset keskimääräiset hoitoajat eivät ole paljon muuttuneet tarkastelujaksolla.

	2016				2017				2018			
	keskim. kesto				keskim. kesto				keskim. kesto			
	lkm	v	kk	pv	lkm	v	kk	pv	lkm	v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat *	54	8	6	18	60	7	11	24	64	7	9	2
Oikeuspsykiatriset potilaat	63	7	5	2	72	7	3	29	71	7		17
Vaikeahoitoiset potilaat *	54	6	7	4	62	6	5	27	70	6	8	
Vaikeahoitoiset potilaat	68	5	4		76	5	4	18	79	5	11	20

* Yli vuoden sairaalassa olleet; Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielen-tilatutkimusaika

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräiset hoitoajat

	2016				2017				2018			
	keskim. kesto				keskim. kesto				keskim. kesto			
	lkm	v	kk	pv	lkm	v	kk	pv	lkm	v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat *	15	7	4	2	6	8	11	18	8	7	4	7
Oikeuspsykiatriset potilaat					7	7	9	5				
Vaikeahoitoiset potilaat *	10	5	9	19	7	4	2	6	3	4		18
Vaikeahoitoiset potilaat					8	3	8	15	6	2	5	8

* Yli vuoden sairaalassa olleet; Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielen-tilatutkimusaika

Oikeuspsykiatristen ja vaikeahoitoisten potilaiden jakautuminen toimintakykyluokkiin kunkin vuoden viimeisen päivän mukaan 2016–2018

GAF-asteikko	Tasomäärittäminen	Oikeuspsykiatriset potilaat %			Vaikeahoitoiset potilaat %		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018
01–10	Tarvitsee jatkuvaa valvontaa	0,0	2,8	1,4	14,7	15,8	19,0
11–20	Tarvitsee valvontaa	17,5	13,9	19,7	30,9	32,9	32,9
21–30	Toimintakyvyn lähes kaikilla elämän alueilla	44,4	43,1	52,1	44,1	39,5	35,4
31–40	Huomattavaa toiminnan tason huonontumista	31,7	29,2	16,9	8,8	6,6	8,9
41–50	Vakavia oireita	6,3	5,6	9,9	1,5	1,3	3,8
51–60	Kohtalaisia oireita	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
61–100	Lievistä oireista oireettomuuteen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei arviota		0,0	4,2	0,0	0,0	3,9	0,0
Yhteensä		63	72	71	68	76	79
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2018	26,7			20,3		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2017	27,2			20,1		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2016	27,4			20,7		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2018	20,5			15,6		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2017	20,4			15,9		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2016	19,2			16,2		

Talossa kaikkien kolmen tarkasteluvuoden aikana olleen 50 oikeuspsykiatrisen potilaan ja 59 vaikeahoitoisen potilaan keskimääräisen toimintakyvyn kehitys tuloarviosta nykyarvioon.

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat keskim. GAF		Vaikeahoitoiset potilaat keskim. GAF	
	tulo	nyky	tulo	nyky
2016	20,3	25,6	16,4	19,7
2017	20,3	26,5	16,4	20,0
2018	20,3	27,3	16,4	21,9

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräiset toimintakykyarviot

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat keskim. GAF		Vaikeahoitoiset potilaat keskim. GAF	
	tulo	lähtö	tulo	lähtö
2016	24,1	39,9	17,4	26,6
2017	19,1	38,2	14,6	27,9
2018	16,9	37,6	20,5	27,3

Väkivaltaan liittyvät haittatapahtumat (HaiPro) 2016–2018

Sairaalan tavoitteena on vähentää väkivaltatapahtumien kokonaismäärää ja erityisesti vakavien henkilövahinkojen ehkäiseminen turvallisen hoito- ja työyhteisön luomiseksi. Sairaalassa järjestetään säännöllisesti aggressiivisen potilaan vuorovaikutuksellinen kohtaaminen koulutusta (APVK). Koulutuksen tavoitteena on antaa valmiudet yhteisiin toimintatapoihin väkivaltatilanteiden kohtaamisessa ja ennakoinnissa sekä tilanteiden turvallisessa hoitamisessa. Tarkasteluvuonna ei olla välttytty henkilövahingoilta, vaan muutamia pitkiin sairauslomiin johtaneita väkivaltatilanteita on tapahtunut.

Kohde	Väkivaltatapahtumien lukumäärä yhteensä			Läheltä piti			Tapahtui		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Potilas	55	56	39	15	16	10	40	40	29
Henkilökunta	106	108	448	78	82	380	28	26	68
Yhteensä	161	164	487	93	98	390	68	66	97

Lääketurvallisuuteen liittyvät haittatapahtumat (Haiprot) 2016–2018

Lääkehoito on oleellinen osa potilaiden hyvää hoitoa ja potilasturvallisuutta, joten on tärkeää seurata lääkehoidon toteuttamisen laatua. Tyypillisimmät haittatapahtumat on esitetty taulukossa ja näiden lisäksi on ollut muutamia määräysvirheitä, säilytysvirheitä ja virhe lääkkeen valmistuksessa tai käyttökuntoon saattamisessa. Tilastoja vääristää jonkun verran se, että joissakin kohdissa on valittu kaksi eri vaihtoehtoa samassa haittatapahtumassa.

Lääkkeenantovirheet v. 2016–2018

	Mittari	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Toteuma 2018
Lääkkeenantovirheet tapahtui	kpl	24	37	0	43
Lääkkeenantovirheet läheltä piti	kpl	40	42	0	43

Alla on esitetty lääkehoitoon liittyvät tilastoidut virheet tapahtumatyypeittäin ja min-käläisiä seurauksia niistä on potilaalle aiheutunut.

Tapahtuman tyyppi	2016	2017	2018
Antovirhe	24	37	38
Jakovirhe	33	28	35
Kirjaamisvirhe	4	5	9
Muut	3	9	8
Yhteensä	64	79	90

Seuraus potilaalle	2016	2017	2018
Ei tiedossa	3	9	6
Ei haittaa	56	52	77
Lievä haitta ^a	5	8	3
Kohtalainen haitta ^b	0	1	0
Vakava haitta ^c	0	0	0
Yhteensä	64	70	86

a) epämukavuutta, vähäisiä tai ei mitään hoitotoimenpiteitä, hoidon viivästyminen ilman merkittäviä terveysvaikutuksia; b) ylimääräistä kärsimystä, toimenpiteitä vaativa vamma, pitkittynyttä hoidossa oloa, hoidon viivästyisestä aiheutuu terveysvaikutuksia; c) elämänlaatua huomattavasti heikentäviä vammoja, vaatii elämää ylläpitävän toimenpiteen, työkyvyttömyys, kuolema

Rajoitetapahtumat vuosina 2016–2018

Status	tapahtumien lkm			potilaiden lkm			kesto yhteensä pv			kesto keskimäärin pv		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
MTT												
huone-eristys	12	4	2	2	2	2	8,2	18,5	1,9	0,7	4,6	1,0
leposide												
tahdonvastainen lääkitys		1			1							
fyysinen kiinnipito												
yhteensä	12	5	2	2	2	2						
Oikeuspsykiatriset potilaat												
huone-eristys	16	19	24	9	9	13	73,6	95,9	82,3	4,6	5,0	3,4
leposide												
tahdonvastainen lääkitys	42	19	15	4	3	1						
fyysinen kiinnipito	2	1	3	1	1	1						
yhteensä	60	39	42	12	11	14						
Vaaralliset/vaikeahoitoiset potilaat												
huone-eristys	139	192	301	33	27	30	1802,4	1923,6	1558,3	13,0	10,0	5,2
leposide	31	31	32	8	7	5	35,4	35,1	80,2	1,1	1,1	
tahdonvastainen lääkitys	70	43	105	9	6	11						
fyysinen kiinnipito	13	10	21	4	6	7						
yhteensä	253	276	459	35	29	33						
sairaala yht.	325	320	503	49	42	39	1 920	2 073	1 723	5,9	6,5	3,4

Huone-eristyksen syynä on joko se, että potilas on vahingollinen joko muille tai itselleen. Lepositeissä olevan potilaan on pelätty vahingoittavan itseään ja siksi toimenpide on ollut välttämätön. Sairaalassa kirjataan kaikki lääkitykset ml. tahdonvastaiset nesytykset todelliselta kestoajaltaan, mikä nostaa lukumääräisesti tahdonvastaisen lääkityksen tapahtumakirjauksia.

Moniammatillinen ItseMääräämisOikeus (IMO) työryhmä on pohtinut viime vuosina mielenterveyslain säätelien rajoitteiden käytön vähentämistä aikaisempaa enemmän, minkä perusteella potilaan itsemääräämisoikeutta vahvistavia käytäntöjä on kehitetty. Hoidon suunnittelu ja toteutus on yksilöllisempää ja myös rajoitteet harkitaan hyvin perustellusti ja potilaskohtaisesti. Sairaalassa on käytössä psykiatrisen hoitotilanteen, jonka tarkoituksena on huomioida potilaan toiveet hoitoonsa liittyen myös niissä tilanteissa, kun potilaan psyykinen vointi heikkenee ja potilasta voidaan joutua rajoit-

tamaan. Rajoitustilanteen jälkeen hoitohenkilökunta käy vielä potilaan kanssa tapah-
tuman läpi.

Potilastyytyväisyyskysely toteutettiin vuonna 2018 ensimmäisen kerran. Kyselyloma-
ke jaettiin kaikille potilaille. Kyselyyn vastasi 49 potilasta. Vastanneista potilaista suu-
rin osa oli sitä mieltä, että hoito sairaalassa on hyvää. Potilastyytyväisyyskyselyn tu-
lokset on jaettu osastonhoitajille, ylihoitajille ja lääkäreille. Tarkoituksena on, että tu-
loksia käsitellään osastoilla yhteisissä kokouksissa sekä potilaiden että henkilökunnan
kanssa.

6. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstömäärä, henkilöstörakenne ja henkilöstökulut

Henkilöstön lukumäärä v. 2016–2018

Vuosi	Lukumäärä 31.12.	muutos ed. vuoteen %
2016	255	-12,1
2017	284	11,4
2018	326	14,8

Henkilötyövuosien määrä v. 2016–2018

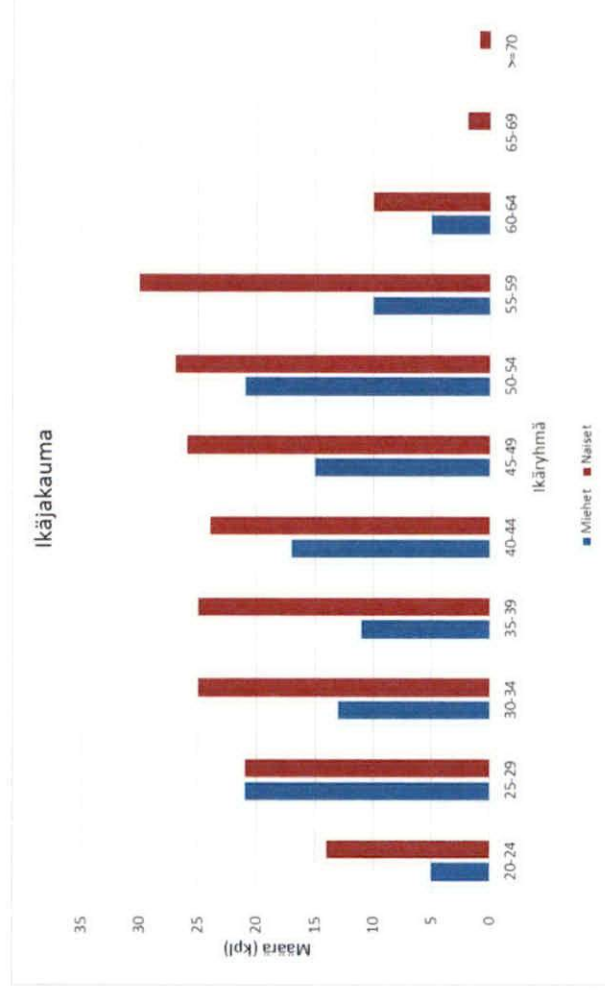
Vuosi	htv tavoite	htv toteuma	muutos ed. vuoteen %
2016	262	258,7	1,6
2017	262	266,3	2,9
2018	279	288,8	8,4

Maksulliseen toimintaan henkilötyövuosia kohdentui 286,5 htv ja yhteisrahoitteiseen
toimintaan 2,29 htv.

Keski-ikä toiminnoittain (miehet / naiset) v. 2016–2018

Henkilöstö	Naiset	Keski-ikä		
	%	naiset	miehet	yhteensä
31.12.2016				
hallinto	86,1	47,2	48,2	47,3
huolto	92,5	47,0	45,7	46,9
sairaanhoito	55,6	40,7	42,7	41,6
terapiat	58,8	44,3	45,3	44,7
yhteensä	65,9	43,5	43,3	43,4
31.12.2017				
hallinto	89,5	47,8	53,8	48,4
huolto	93,0	47,0	46,7	46,9
sairaanhoito	51,6	40,1	41,2	40,7
terapiat	53,3	45,8	42,9	44,4
yhteensä	63,0	43,4	42,0	42,9
31.12.2018				
hallinto	87,2	47,2	48,0	47,3
huolto	95,9	48,6	44,5	48,4
sairaanhoito	53,0	39,1	40,7	39,8
terapiat	50,0	46,3	45,8	46,1
yhteensä	63,5	43,0	41,5	42,4

Henkilökunnan ikäjakautuma 31.12.2018

Koulutustasoindeksi 2016–2018

	2016	2017	2018	muutos% 2016–2018
Naiset	5,0	5,1	5,1	2,0
Miehet	4,6	4,5	4,7	2,2
Kaikki	4,9	4,9	4,9	0,0

Vakinaiset ja määräaikaiset v. 2016–2018

	Naiset		Miehet		yht.	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
31.12.2016						
Vakinaiset	116	67,8	55	32,2	171	67,1
Määräaikaiset	52	61,9	32	38,1	84	32,9
yhteensä	168	65,9	87	34,1	255	100,0
31.12.2017						
Vakinaiset	124	66,7	62	33,3	186	65,5
Määräaikaiset	55	55,6	43	43,4	99	34,9
yhteensä	179	63,0	105	37,0	284	100,0
31.12.2018						
Vakinaiset	149	64,2	83	35,8	232	71,2
Määräaikaiset	58	61,7	36	38,3	94	28,8
yhteensä	207	63,5	119	36,5	326	100,0

Vakinaisessa virkasuhteessa olevat ovat virkamiehiä, jotka hoitavat tarkasteluhetkellä omaa vakituista virkaansa. Määräaikaiseen virkasuhteeseen luetaan kuuluvaksi myös ne virkamiehet, jotka ovat saaneet vapautuksen omasta virastaan ja tekevät määräaikaisena toista virkaa sairaalassa. Valtaosa määräaikaisista palvelussuhteista on sijaisuuksia. Sairaalassa oli vuoden lopussa seitsemän virkaa, joiden lisäksi vuoden 2019 alussa perustettiin 3 uutta virkaa. Sairaala on esittänyt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassaan tavoitteet virkojen täyttämiseksi vuonna 2019.

Vaihtuvuus 2016–2018

	Lähtövaihtu- vuus	%	Tulovaihtu- vuus	%
Vuosi 2018				
Virkojen määrä / 31.12.2018	261		261	
toinen työnantaja (valtio)			2	0,77
toinen työnantaja (muut)	6	2,30	16	6,13
eläkkeelle/eläkkeeltä	7	2,68		
Uuteen virkaan (oma virasto / vakituiset)	5	1,92	5	1,92
Valittu virkaan (oman viraston määräaikaisista)			40	15,33
	18	6,90	63	24,14
Vuosi 2017				
Virkojen määrä / 31.12.2017	214		214	
toinen työnantaja (valtio)	1	0,47		
toinen työnantaja (muu)	1	0,47	3	1,40
eläkkeelle/eläkkeeltä	3	1,40		
Uuteen virkaan (oma virasto / vakituiset)	2	0,93	2	0,93
Valittu virkaan (oman viraston määräaikaisista)			3	1,40
	7	3,27	8	3,74
Vuosi 2016				
Virkojen määrä / 31.12.2016	214		214	
toinen työnantaja (valtio)				
toinen työnantaja (muu)	3	1,40	1	0,47
eläkkeelle/eläkkeeltä	7	3,27		
Uuteen virkaan (oma virasto / vakituiset)				
Valittu virkaan (oman viraston määräaikaisista)			6	2,80
	10	4,67	7	3,27

Yllä olevassa taulukossa on eritelty, mihin vakituisista viroista on lähdetty ja mistä vakituisiin virkoihin on siirrytty.

Osa-aikaiset ja kokoaikaiset v. 2016–2018

	31.12.2016		31.12.2017		31.12.2018	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Kokoaikaiset	229	89,8	249	87,7	293	89,9
Osa-aikaiset	26	10,2	35	12,3	33	10,1
Yhtensä	255	100,0	284	100,0	326	100,0

Virkasuhteet ovat pääosin kokoaikaisia. Osa-aikaisuudet muodostuvat pääasiassa osa-aika-eläkkeistä ja osittaisista hoitovapaista; naisten osuus osa-aikaisista on 72,7 % (edellisenä vuonna 80 %). Osatyökykyisiä on vain muutama.

Työvoimakustannukset v. 2016–2018

		2016	2017	2018
Kokonaistyoivoimakustannukset	eur	14 071 248	14 069 385	15 401 574
Palkkasumma	eur	11 798 240	11 505 638	13 161 904
Tehdyn työajan palkat	eur	9 698 153	9 663 342	10 597 356
Tehdyn työajan palkat, %-osuus palkkasummasta	%	82,2	84,0	80,5
Välilliset työvoimakustannukset	eur	4 377 187	4 115 411	5 010 719
Välilliset työvoimakustannukset, osuus tehdyn työajan palkoista	%	45,1	42,6	47,3

Työhyvinvointi

Riskikartoitukseen perustuvia työpaikkaselvityksiä tehdään 2018–2019 yhteistyössä työterveyslääkärin, työterveyshoitajan ja työfysioterapeutin kanssa. Työpaikkaselvityksissä on arvioitu työn, työympäristön ja työyhteisön terveysvaaroja, terveyshaittoja, kuormitustekijöitä ja voimavaroja.

Työterveyshuolto on antanut työpistekohtaisista työpaikkaselvityksistä kirjalliset palautteet. Niiden perusteella sovitaan työpaikalla tehtävät toimenpiteet, tarkistetaan toimintasuunnitelma ja tehdään siihen tarpeelliset muutokset. Sovittujen toimenpiteiden toteutumista ja vaikutuksia seurataan. Työterveyshuollon painopistealueena on terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toiminta sekä työhön paluun tuki.

Sairaalan työsuojelutoimikunta valvoo työturvallisuutta ja suorittaa toimenpiteitä työtapaturmien ehkäisemiseksi. Kaiku-työryhmä kehitti sairaalan työhyvinvointistrategian ja työhyvinvointisuunnitelman vuosille 2014–2015 ja siitä lähtien sitä on päivitetty vuosittain. Työryhmä tekee yhteistyötä sairaalan työsuojelutoimikunnan ja työterveyshuollon kanssa. Henkilöstön työhyvinvointia / työssä jaksamista tuetaan mm. myöntämällä 400 €:n arvosta kulttuuriseteleillä vuodessa sekä tukemalla viraston liikuntajoukkueiden osallistumista erilaisiin tapahtumiin.

Työterveyshuollon kustannukset v. 2016–2018

Vuosi	Käyntien lkm	€/v	€/htv	Muutos%
2016	1 547	138 483	535	4,6
2017	1 412	175 875	680	27,0
2018	1 639	206 792	716	17,6

Työterveyshuollon palvelujen toimittaja on Mehiläinen Oy. Tarkasteluvuonna terveydenhuollon kulut nousivat 17,6 %, käyntikerrat nousivat 16,01 %.

Sairauspoissaolot v. 2016–2018

Vuosi	Työpäiviä yhteensä	Päivät / htv	Henkilöiden lkm	Tapauksien lukumäärät / kesto				
				1 pv	2–3 pv	4–10 pv	11–60 pv	yli 61 pv
2016	3361	12,99	222	269	316	203	44	3
2017	4845	18,19	222	172	275	163	70	12
2018	5481	18,98	246	195	289	153	92	13

Tapaturmapoissaolot v. 2016–2018

Vuosi	Työpäiviä yhteensä	Päivät / htv	Henkilöiden lkm	Tapauksien lukumäärät / kesto				
				1 pv	2–3 pv	4–10 pv	11–60 pv	yli 61 pv
2016	67	0,3	6	1	1	2	2	
2017	83	0,3	12	4	3	2	3	
2018	181	0,6	13	2	2	7	3	1

Kuluneena vuonna tapaturmapoissaoloja oli 181 työpäivää.

Terveysprosentti 2016–2018

	2016	2017	2018
Henkilötyövuodet	258,7	266,3	288,8
Ilman poissaoloja olevien lkm	135	143	175
Ilman poissaoloa olevien %	52,2	53,7	60,6

Ilman poissaoloja olevien lukumäärä kertoo kaikkien vuoden aikana palvelussuhteessa ilman poissaoloja olleiden lukumäärän. Terveysprosentti kertoo heidän osuutensa henkilötyövuosista. Lyhytaikaisten virkasuhteiden vaikutus terveysprosenttiin on korostetun suuri, koska se lisää täydellä painolla lukumäärää, mutta pienellä osuudella henkilötyövuosia. Ilman poissaoloja olevien lukumäärä suhteutettuna kaikkiin virkasuhteissa olleisiin on 41,97 % ja kuvaa näin todellisuutta paremmin.

Työtyytyväisyys 2014–2018

	VVS 2018	VVS 2016	VVS 2014	NS 2017	VALTIO 2018
1.Johtaminen	3,82	3,74	3,51	3,37	3,45
2.Työn sisältö ja vaikuttamismahdollisuudet	4,11	4,02	3,74	3,92	3,96
3.Palkkaus	3,09	3,09	3,13	3,07	2,85
4.Osaaminen, oppiminen ja uudistuminen	3,96	3,82	3,43	3,59	3,56
5.Työyhteisön toimintakulttuuri	4,02	4,01	3,94	3,9	3,86
6.Työ- ja toimintaympäristö	3,72	3,65	3,68	3,75	3,68
7.Vuorovaikutus ja viestintä (Tiedon kulku)	3,64	3,59	3,13	3,42	3,4
8.Työnantajakuva	4,3	4,16	3,44	3,92	3,76
Yhteensä	3,84	3,77	3,53	3,63	3,59
Halukkuus tehtäväkiertoon	45,00 %	50,80 %	54,00 %	46,00 %	50,00 %
Aikomus vaihtaa työpaikkaa (osuus vastaajista)	9,00 %	10,40 %	7,00 %	3,00 %	22,00 %
Vastausprosentti	56	59	49	49	71

Työtyytyväisyyttä mitataan VMBaro-työtyytyväisyysindeksillä, jonka arvojen vaihteluväli on 1–5 (1 = erittäin tyytymätön, 2 = tyytymätön, 3 = ei tyytymätön eikä tyytyväinen, 4 = tyytyväinen ja 5 = erittäin tyytyväinen)

Työtyytyväisyyttä mitattiin vuoden 2018 joulukuussa. Vastausprosentti muodostuu vastaajien lukumäärästä suhteutettuna vakinaisiin virkoihin. Sairaalassa oli vuosina 2014 ja 2016 virkoja 214 ja vuonna 2018 oli 261 virkaa, joten vastausprosentti oli hyvä tänäkin vuonna.

Tulospalkkiomallia on kehitetty vuoden 2018 aikana ja sen kehittäminen ja kokeilu jatkuu vuoden 2019. Vuonna 2020 malli on tarkoitus ottaa käyttöön.

7. TILINPÄÄTÖSANALYYSI

7.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Pääasiallinen rahoitus syntyy maksullisen toiminnan tuotoista, joiden osuus koko rahoituksesta on noin 98,7 %. Tieteelliseen tutkimukseen kulut katettiin valtion budjettirahoituksesta sekä Tyks:n erityisvastuualueen tutkimustoimikunnan myöntämästä tutkimusrahoituksesta. Tieteellisen tutkimuksen tulokset suhteessa käytettyihin resursseihin ovat hyvät. Budjettirahoitus tutkimustoiminnan turvaamiseksi on jatkossakin välttämätöntä.

Koulutuskustannuksia katettiin 15 635 € momentilta 28.60.12.

7.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Maksullisen toiminnan tuotot syntyvät pääosin sairaanhoitopiireiltä tai kunnilta peritävistä hoitomaksuista. Lisäksi mielentilatutkimuksista laskutetaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitosta. Tulostavoite asetettiin 33 702 euroa ylijäämäiseksi. Tulos näytti joulukuun laskutuksen jälkeen noin 486 000 ylijäämäistä, joten sairaala hyvitti kuntia vuoden aikana laskutettujen hoitopäivien suhteessa hintaluokittain yhteensä 395 000 eurolla. Ylijäämä hinnanalennuksen jälkeen oli noin 92 000 euroa. Tulosta heikensi tulleista poistettu myyntisaatava, noin 193 th€.

7.3 TUOTTO- JA KULURAKENNE (LIITE 1)

Valtaosa, noin 76 % toiminnan kokonaiskuluista on henkilöstökuluja. Vuokrien osuus kokonaiskuluista on noin 8 %. Sairaalan tuloksellisuuteen perustuva kertaerä (Valtion virka- ja työehtosopimus sopimuskaudelle 2018–2020 9.3.2018) maksetaan tammi-kuussa 2019 ja valtiokonttorista saadun ohjeen mukaisesti sitä ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi. Kertaerä on suuruudeltaan n. 90 th€.

7.4 TASE

Sairaalan taseluvut sisältyvät THL:n taselukuihin, eikä niitä seurata tai raportoida monivirastoisessa kirjanpitoyksikössä erikseen.

8. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Vanhan Vaasan sairaalan johtosääntö määrittelee organisaation rakenteen ja henkilöstön palkkaamiseen liittyvät vastuut ja valtuudet. Talouteen liittyvät vastuut ja valtuudet määritellään THL:n taloussäännössä.

Riskinhallintaohjelma Haipron avulla sairaala seuraa aktiivisesti ydintoimintaan ja sitä tukeviin prosesseihin liittyviä potilasturvallisuus-, työturvallisuus-, tietoturva- ja toimintaympäristöilmoituksia. Sisäinen valvonta on osa sairaalan päivittäistä toimintaa.

Rahoitus ja omaisuudenhallinta

Ajantasaisen tiedon saanti sairaalan taloudesta on koettu haastavaksi Kiekun käyttöönoton jälkeen. Tähän vaikuttaa monivirastaisen kirjanpitoyksikön mukanaan tuomat ongelmat mm. palkkakustannusten raportointiin liittyen ja talousarviomomentin virastokohtaiseen käytön seurantaan liittyen.

Ulkomaisen, ilman Suomessa olevaa kotikuntaa, olevan potilaan hoitomaksu vuodelta 2016–2017 laskutettiin alkuvuonna 2018 ulkomailta, mutta maksun saamisen epävarmuuden vuoksi se poistettiin tileistä vuoden lopulla. Koska lainsäädäntö ei tällä hetkellä ota kantaa siihen, kuka on lopulta vastuussa ilman kotikuntaa olevan potilaan hoidon maksusta, on vaarana, että kuntien maksettavaksi tulee jatkossakin lain mukaan valtiolle kuuluvan hoitomaksun osuus.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt koetaan riittäviksi; toimimme taloussäännön ohjeiden mukaisesti.

Tiettyjen tehtävien siirto palvelukeskukseen on pitkittänyt taloushallinnon prosessien läpimenoaikaa. Vuoden 2017 toimintakertomuksessa totesimme, että matkalaskujen käsittely on pitkittynyt vähintään viisi työpäivää 1.10.2017 lähtien. Pitkittynyt käsittelyaika on seurausta Palkeiden antamasta palvelun vasteajasta. Asiatarkastuspalvelun siirtyminen palvelukeskukseen ei ole lyhentänyt käsittelyaikoja eikä vähentänyt viraston työmäärää, päinvastoin lisännyt sitä. Tilanne ei ole muuttunut miksikään vuonna 2018.

Virasto tekee pääsääntöisesti marraskuun alkupuolella tulevan vuoden budjetoinnin. Tulossopimus perustuu tiedossa oleviin muutoksiin ja niiden kustannusvaikutuksiin. Tulossopimukseen lasketaan myös palveluiden hinnat. Kirjanpito- ja tilinpäätöspalveluiden keskittyttyä palvelukeskukseen on havaittavissa yksittäisen viraston mahdollisuuden vaikuttaa oman tilinpäätöksensä tarkkuuteen vähentyneen; määräykset tulevat keskitetyksi. Vuoden 2018 ennakoidun tilinpäätöksen osalta määräys tuloksellisuuserän kirjaamisesta vuoden 2019 kirjanpitoon saatiin niin myöhäisessä vaiheessa, että se vaikuttaa vuodelle 2019 tehdyn talousarvion toteutumiseen. Sairaala toivoo, että jatkossa vastaavat määräykset annetaan hyvissä ajoin ennen tulossopimuksen valmistumista.

Henkilöstöstrategia

Henkilökunnan osaamistaso on hyvällä tasolla; sitä ja siihen liittyviä kehitystarpeita arvioidaan vuosittain käytävissä kehityskeskusteluissa. Sairaalassa vahvistetaan vuosittain henkilöstö- ja koulutus suunnitelma, jossa on käsitelty keskeiset virkoihin liittyvät muutokset sekä koulutuksen pääpainoalueet kyseisenä vuonna.

Sairaalan maine työnantajana on hyvä, minkä vuoksi sijaisia on ollut melko hyvin saatavissa sairaanhoidon perustehtäviin. Myös tukitoimintoihin on sijaisia löytynyt tarvittava määrä ns. normaalitilanteessa. Sairaalan talous- ja henkilöstöhallinto ovat haavoittuvia odottamattomissa ja pitkissä poissaolotapauksissa, sillä niiden henkilöstörakenne on kevyt ja osaavia sijaisia on mahdoton saada viivytyksettä. Lääkäri- ja psykologitilanne on tällä hetkellä sairaalassa hyvä.

Tietoturva ja tietosuoja

Tietoturvan valmiustasosta raportoidaan erikseen THL:lle.

Henkilöstö raportoi tietoturvaan ja -suojaan liittyvistä uhkista Haipro-järjestelmään. Sairaalan tietoturvaryhmä käsittelee kaikki ilmoitukset, päättää mahdollisista jatko-toimenpiteistä ja esittää ne johtoryhmälle. Kuluneena vuonna ei havaittu varsinaisia tietoturvaan liittyviä riskitekijöitä.

Henkilöstön ja potilaiden tietosuojan uskotaan heikentyneen monivirastaisen kirjanpitoyksikkörakenteen johdosta, sillä henkilötietoja ei ole voitu rajata asianomaisen, yksittäisen viraston käyttöön. Tietosuojaan on vuoden 2018 aikana kiinnitetty huomiota prosesseja tarkasteltaessa ja valmistautuessa GDPR:n tuomiin rekisterinpitäjän velvollisuuksiin.

Johtamisen kehittäminen

Tavoitteiden seuranta ja tulosten arviointi on säännöllistä ja ajantasaista. Säännöllisten palaverikäytäntöjen lisäksi koko henkilökunnalle järjestetään puolivuositain kyselymahdollisuus koskien sairaalan toimintaa, tulosta ja tavoitteiden toteutumista.

Johtamis- ja toimintakulttuurin haasteet keskittyvät tiedottamiseen, päätösten läpinäkyvyyteen ja arvojen noudattamiseen. Sairaalassa toteutetun arvosuunnistuksen tuloksena arvot päivitettiin vuonna 2016. Työtä jatketaan vuonna 2019 tavoitteena yhteisten pelisääntöjen löytäminen; hyvän työilmapiirin säilyttäminen sairaalassa vaatii hyviä työyhteisötaitoja.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma:

Sairaalan sisäinen valvonta täyttää sille valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt koetaan olennaisilta osin riittäviksi eivätkä ne sisällä olennaisia puutteita.

9. ARVIOINTIEN TULOKSET

Tämän toimintakertomuksen liitteenä on arviointi taloussäännön eräiden määräysten noudattamisesta virastossa. Sairaalassa ei ole tehty kuluneen vuoden aikana tarkastusta ulkopuolisen viranomaisten toimesta.

10. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Kertomusvuonna ei ole havaittu väärinkäytöksiä.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty

Vaasassa 19. päivänä helmikuuta v. 2019

Johtava lääkäri
Markku Eronen

Taluspäällikkö
Tuula Meuronen

Johtokunta:

TUOTTO- JA KULULASKELMA				
Vanhan Vaasan sairaala		31.12.2018		31.12.2017
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	20 224 083,45		18 026 026,66	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	64 587,25		52 686,06	
Muut toiminnan tuotot	114 339,87	20 403 010,57	115 300,39	18 194 013,11
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 641 079,41		1 440 557,43	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-11 897,47		-21 354,43	
Henkilöstökulut	15 462 930,50		13 752 803,39	
Vuokrat	1 658 895,90		1 441 489,93	
Palvelujen ostot	1 457 021,94		1 400 583,62	
Muut kulut	186 211,89		214 371,94	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				
Valmistus omaan käyttöön (-)				
Poistot	60 957,59		53 555,17	
Sisäiset kulut		-20 455 199,76		-18 282 007,05
Jäämä I		-52 189,19		-87 993,94
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot	0,00		0,00	
Rahoituskulut	381,10	-381,10	5 056,05	-5 056,05
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	50,00		160,00	
Satunnaiset kulut	0,00	50,00	0,00	160,00
Jäämä II		-52 520,29		-92 889,99
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Tuotot:				
Kunnilta	6 590,00		10 255,60	
Kuntayhtymiltä				
Elinkeinoelämältä	13 648,20		10 980,90	
Voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä				
Kotitalouksilta				
Muut	141,20	20 379,40	821,90	22 058,40
Kulut:				
Kunnille				
Kuntayhtymille				
Elinkeinoelämälle				
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille				
Kotitalouksille	89 705,80		86 410,63	
Ulkomaille				
Muut				
Kulujen palautukset		-89 705,80		-86 410,63
Jäämä III		-121 846,69		-157 242,22
Tilikauden tuotto-/kulujäämä		-121 846,69		-157 242,22

KUSTANNUSSVASTAAVUUSLASKELMA, maksullinen toiminta

31.12.2018

Maksullinen toiminta	Hallinto ja tukitoimet 561014100 ja 561014900 Toim: Ei 5610210600	Sairaanhoi- don hallinto 561014200 Toim: Ei 5610210600	Eriytyis- työntekijät 561014500 Toim: Ei 5610210600	Terapiat 561014400 Toim: Ei 5610210600	Tukitoimet yht 561014100-561014200, 561014400-561014500 Toim: Ei 5610210600	Sairaanhoito 561014300 Toim: Ei 5610210600	Mielentilatut- kimus 561014100-561014500 Toim: 5610210600	Maksullinen yhteensä 2018	Maksull. yht. 2017	Muutos%
Tuotot										
Myyntituotot (30-alkuiset)	23 947	14 975	0	59 075	97 997	19 389 362	736 725	20 224 083	18 026 027	12,19
Vuokratuotot (31-alkuiset)	64 596	0	0	0	64 596	-9	0	64 587	52 686	22,59
Muut tuotot (39-,50-,60-,80,81-alkuiset)	95 572	18 335	0	1 888	115 794	12 474	0	128 268	109 373	17,28
Tuotot yhteensä	184 115	33 310	0	60 962	278 387	19 401 827	736 725	20 416 939	18 188 085	12,25
Kustannukset										
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)	-986 927	-22 896	-48 544	-92 758	-1 151 125	-477 983		-1 629 108	-1 418 810	14,82
Henkilöstökulut (41-alkuiset)	-1 772 453	-1 653 063	-301 772	-731 055	-4 458 343	-10 162 661	-622 305	-15 243 309	-13 509 935	12,83
Vuokrat (42-alkuiset)	-1 636 168	-447	-428	-15 208	-1 652 251	-6 645		-1 658 896	-1 441 490	15,08
Palvelujen ostot (43-alkuiset)	-715 618	-183 018	-53 201	-29 358	-981 195	-427 737	-18 779	-1 427 711	-1 357 384	5,18
Muut menot (45-,51-,61-,82-alkuiset)	-50 019	-68 029	-2 716	-7 781	-128 546	-132 454	-368	-261 367	-288 207	-9,31
Osuus THL:n kust. (ei kirjata)	-43 700	0	0	0	-43 700	0		-43 700	-38 800	12,63
Maksuttoman toim. osuus maksullisen yhteiskustannuksista	10 000	0	0	0	10 000	0	0	10 000	10 000	0,00
Kustannukset yhteensä	-5 194 886	-1 927 454	-406 661	-876 160	-8 405 160	-11 207 479	-641 451	-20 254 091	-18 044 627	12,24
Pääomakustannukset										
Käyttöom. poistot (48-alkuiset)	-53 639	0	-2 686	-4 633	-60 958	0	0	-60 958	-53 555	13,82
Korot käyttö ja vaihto-omais.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Pääomakust. yhteensä	-53 639	0	-2 686	-4 633	-60 958	0	0	-60 958	-53 555	13,82
Kaikki kustannukset yht.	-5 248 525	-1 927 454	-409 347	-880 792	-8 466 118	-11 207 479	-641 451	-20 315 048	-18 098 182	12,25
Ylijäämä+/ Alijäämä-	-5 064 410	-1 894 144	-409 347	-819 830	-8 187 731	8 194 348	95 274	91 891	79 903	15,00

Maksullisen toiminnan tunnusluvut

TUNNUSLUKU	2017	2018
Maksullisen toiminnan tuotot (1000€)	18 188	20 417
Kokonaiskustannukset (1000€)	18 098	20 315
Al(-) ylijäämä (+) (1000€)	80	92
Al- tai ylijäämä % tuotosta	0,44	0,45
Tuotot % kustannuksista	100,50	100,50

KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA, Yhteisrahoitteinen

Yhteisrahoitteinen	2 018 Toteutunut	2 018 Tavoite	2 017 Toteutunut	2 016 Toteutunut
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus **	257 437	223 985	276 474	248 886
EU:lta saatu rahoitus				
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	6 501	80 620	28 146	44 587
Tuotot yhteensä	263 938	304 605	304 620	293 474
Kustannukset				
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)	-74		-393	-39
Henkilöstökustannukset (41-alkuiset)	-219 622	-284 095	-242 868	-267 586
Vuokrat (42-alkuiset)				
Palvelujen ostot (43-alkuiset)	-29 311	3 200	-43 199	-28 978
Muut menot (45-,51-,61-, 82-alkuiset)	-14 932	-13 710	-17 631	-16 819
Erilliskustannukset yhteensä	-263 938	-294 605	-304 091	-313 422
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tukitoimintojen kustannukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kokonaiskustannukset yhteensä	-273 938	-304 605	-314 091	-323 422
Määrärahan siirto seuraavalle kaudelle	0	0	529	-19 948
OMARAHOITUSOSUUS	10 000	10 000	10 000	10 000

** Rivi sisältää päättäneen vuoden ja aiemmalta vuodelta siirtyneen budjettirahoituksen

PSYKKISEN TILAN ARVIOINTI NS. GAF-ASTEIKKO

Arvioi tutkittavan alin toiminnan taso edeltäneellä viikolla valitsemalla alin väli, joka kuvaa hänen toimintaansa kuvitellulla jatkumolla mielenterveydestä sairauteen. Esimerkiksi tutkittavalle, jonka "käyttäytymiseen vaikuttavat merkittävästi harhaluulot" (väli 21–30) tulisi antaa lukema siitä välistä, vaikka hänellä onkin "huomattavaa huonontumista useilla alueilla" (väli 31–40). Käytä välin sisäisiä lukemia siten kuin tuntuu sopivalta (esim. 35, 58, 63). Arvioi todellista toiminnan tasoa siitä riippumatta, saako tutkittava lääkitystä tai muuta hoitoa ja parantaako tämä hänen toimintaansa. (Robert L. Spitzer, MD, Miriam Gibbon, MSW, Jean Endicott, PhD)

100–91	Ei oireita, hyvä toimintakyky monilla elämän alueilla, elämän ongelmat eivät koskaan näytä saavan yliotetta, toiset turvautuvat tutkittavaan hänen lämpönsä ja vahvuutensa takia.
90–81	Ohimeneviä oireita voi esiintyä, mutta toiminta on hyvää kaikilla elämän alueilla, mielenkiinto ja osallistuminen on laaja-alaista, tutkittava menestyy sosiaalisesti, on yleisesti tyytyväinen elämään, hänellä esiintyy arkipäivän huolia, mutta vain joskus ne tuntuvat hallitsemattomilta.
80–71	Vähäisiä oireita voi esiintyä, mutta toimintakyky on enintään lievästi huonontunut, arkipäivän huolia ja ongelmia esiintyy vaihtelevasti ja joskus ne ovat hallitsemattomia.
70–61	Esiintyy joitakin lieviä oireita (esim. masentuneisuutta ja lievää unettomuutta) TAI joitain vaikeuksia useilla elämän alueilla, mutta toimintakyky on yleisesti ottaen hyvä eivätkä useimmat kouluttamattomat henkilöt pitäisi tutkittavaa "sairaana".
60–51	Kohtalaisia oireita TAI yleisesti joitakin vaikeuksia (esim. vähän ystäviä, tunneköyhyyttä, masentuneisuutta, sairaaloista epäröintiä, yliirteää mielialaa ja pakonomaista puhumisen tarvetta, kohtalaisen vakavaa antisosiaalista käyttäytymistä).
50–41	Vakavia oireita tai toiminnan tason huonontumista, jonka useimmat klinikot arvioisivat tarvitsevan hoitoa tai huomiota (esim. itsemurha-ajatukset tai eleet, vakavat pakkotoiminnot, usein esiintyvät ahdistuneisuuskohtaukset, vakava antisosiaalinen käytös, pakonomainen juopottelu).
40–31	Huomattavaa toiminnan tason huonontumista useilla elämän alueilla, kuten työelämässä, perhesuhteissa, arvostelukyvyssä, ajattelussa tai mielialassa (esim. masentunut nainen välttelee ystäviä, lyö laimin perheensä, ei pysty kotitöihin) TAI jonkinasteista todellisuuden tajun tai kommunikaation huonontumista (esim. puhe ajoittain epämääräistä, epäjohtonmukaista tai epäoleellista) TAI tutkittavalla on yksi vakava itsemurhayritys.
30–21	Toimintakyvytön lähes kaikilla elämän alueilla (esim. pysyttelee vuoteessa koko päivän) TAI käyttäytymiseen vaikuttavat huomattavasti joko harhaluulot tai harha-aistimukset TAI kommunikointi on vaikeasti huonontunutta (esim. joskus asiaankuulumatonta tai tutkittava ei vastaa puhutteluun) tai arvostelukyky pettää (esim. käyttäytyy karkean sopimattomasti).
20–11	Tarvitsee valvontaa, jotta ei vahingoittaisi itseään tai muita tai huolehtia vähimmästään henkilökohtaisesta hygieniastaan (esim. toistuvia itsemurhayrityksiä, usein väkivaltainen, maanista kiihtyneisyyttä, tuhrii ulosteella) TAI kommunikaation vaikeaa huonontumista (esim. usein hajanainen tai puhumaton).
10–01	Tarvitsee jatkuvaa valvontaa useita päiviä, jotta ei vahingoittaisi itseään tai muita tai ei yritä huolehtia vähäisestäkään henkilökohtaisesta hygieniastaan.

SUORITTEEN NIMI			Toteuma	Budjetoitu	Suoritteen	Toteutuneet		
			2018	hoitopv hintaa €	hintaa 2018 euroa	tulot 2018 euroa	Osuus tuloista	Osuus hoitopäivistä
MAKSULLISET SUORITTEET (maksupäätöksessä mainitut suoritteet)								
Maksuluokka	Hoitostatus	vrk yht.	52 580	50 992		20 105 112		
Mielentilatutkittavat	mielentilatutkittava		1 551	475	475,00	736 725	3,66	2,95
Uudet vaikeahoitoiset	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	2 333	550	539,00	1 257 487	6,25	4,44
Erittäin vaikeahoitoiset	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	2 523	795	779,10	1 965 669	9,78	
Erittäin vaikeahoitoiset	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk		795		0	0,00	
Erittäin vaikeahoitoiset	yhteensä		2 523			1 965 669	9,78	4,80
muut vaikeahoitoiset	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	21 205	370	362,60	7 688 933	38,24	40,33
Kuntoutusosasto	Vaikeahoitoinen potilas	vrk	1 133	325	318,50	360 861	1,79	
Kuntoutusosasto	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	3 264	325	318,50	1 039 584	5,17	
Kuntoutusosasto	yhteensä		4 397			1 400 445	6,97	8,36
Oikeuspsykiatrinen potilas	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	20 571	350	343,00	7 055 853	35,09	39,12
SUORITTEEN NIMI			Toteuma	Budjetoitu	Suoritteen	Toteutuneet		
			2018	hoitopv hintaa €	hintaa 2017 euroa	tulot 2017 euroa	Osuus tuloista	Osuus hoitopäivistä
MAKSULLISET SUORITTEET (maksupäätöksessä mainitut suoritteet)								
Hoitostatus	Maksuluokka	vrk yht.	52 580			20 105 112		
mielentilatutkittava	Mielentilatutkittavat		1 551	475	475,00	736 725	3,66	2,95
Oikeuspsykiatrinen potilas	Erittäin vaikeahoitoiset	vrk	0	795		0	0,00	
Oikeuspsykiatrinen potilas	Kuntoutusosasto	vrk	3 264	325	318,50	1 039 584	5,17	
Oikeuspsykiatrinen potilas	Oikeuspsykiatrinen potilas	vrk	20 571	350	343,00	7 055 853	35,09	
Oikeuspsykiatrinen potilas	yhteensä	vrk	23 835			8 095 437	40,27	45,33
Vaikeahoitoinen potilas	Uudet vaikeahoitoiset	vrk	2 333	550	539,00	1 257 487	6,25	
Vaikeahoitoinen potilas	Erittäin vaikeahoitoiset	vrk	2 523	795	779,10	1 965 669	9,78	
Vaikeahoitoinen potilas	muut vaikeahoitoiset	vrk	21 205	370	362,60	7 688 933	38,24	
Vaikeahoitoinen potilas	Kuntoutusosasto	vrk	1 133	325	318,50	360 861	1,79	
Vaikeahoitoinen potilas	yhteensä	vrk	27 194			11 272 950	56,07	51,72

VANHAN VAASAN SAIRAALAN JULKAISUJA VUONNA 2018

Völlm BA, Clarke M, Herrando VT, Seppänen AO, Gosek P, Haitzman J, Bulten E. (2018) The European Association (EPA) best practice guidance on forensic psychiatry: Assessment and treatment of mentally disordered offenders in Europe. *European Psychiatry*, 51:58–73.

Kaltiala-Heino R, Bergman H, Työläjärvä M, Frisén L. (2018) Gender dysphoria in adolescence: current perspectives. *Adolescent Health, Medicine and Therapeutic*, 9:31–41

Ojansuu I, Putkonen H, Tiihonen J. (2018) Cause-specific mortality in Finnish forensic psychiatric patients. *Nordic Journal of Psychiatry*, 72(5): 374–379.

Knaappila N, Marttunen M, Fröjd S, Lindberg N, Kaltiala-Heino R. (2018) Socioeconomic trends in school bullying among Finnish adolescents from 2000 to 2015. *Child Abuse & Neglect*, 86: 100–108.

Askola R, Nikkonen M, Paavilainen E, Soininen P, Putkonen H, Louheranta O. (2018) Forensic Psychiatric Patients' Perspectives on Their Care: A Narrative View. *Perspectives in Psychiatric Care* 54: 64–73.

Kaltiala-Heino R, Savioja H, Fröjd S, Marttunen M. (2018) Experiences of sexual harassment are associated with the sexual behavior of 14- to 18-year-old adolescents. *Child Abuse Negl*, Jan 2;77: 46–57.

Kaltiala-Heino R, Työläjärvä M, Suomalainen L. Kun sukupuoli on nuorelle ongelma. *Duodecim* 2018;134:2941–2046.

Seppänen A, Törmänen I, Shaw C, Kennedy H. (2018) Modern forensic psychiatric hospital design: clinical, legal and structural aspects. *International Journal of Mental Health Systems* 12:58.

Klier CM, Amon S, Putkonen H, Fernandez Arias P, Weizmann-Henelius G. (2018) Repeated neonaticide: Differences and similarities to single neonaticide events. *Archives of Women's Mental Health*. <https://doi.org/10.1007/s00737-018-0850-1>

Kurki-Kangas L, Marttunen M, Fröjd S, Kaltiala-Heino R. (2018) Sexual orientation and bullying involvement in adolescence: The role of gender, age and mental health. *Journal of School Violence*. <https://doi.org/10.1080/15388220.2018.1488136>

Weizmann-Henelius G, Putkonen H, Rissanen T, Eronen M, Webster CD. Exploring a new structured professional judgement measure (IMP-V) through a follow-up study averaging 10 years. *Criminal Behavior and Mental Health*. Accepted for publication November, 2018.

Kaltiala-Heino R, Lindberg N. Gender identities in adolescent population: methodological issues and prevalence across age groups. *European Psychiatry*. Accepted for publication.

Kuosmanen A, Tiihonen J, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Turunen H. Changes in Patient Safety Culture: A Patient Safety Intervention for Finnish Forensic Psychiatric Hospital Staff. Submitted April, 2018

Laakso MP, Niskanen E, Könönen M, Vaurio O, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Tiihonen J. Cortical thickness in type 1 alcoholism vs. type 2 alcoholism with antisocial personality disorder. Submitted May, 2018.

Karlsson L, Antfolk J, Putkonen H, Amon S, deVogel V, Flynn S, Weizmann-Henelius G. Familyicide: A Systematic Literature Review. Submitted October, 2018.

Amon S, Klier C, Putkonen H, Weizmann-Henelius G, Fernandez Arias P. Recommendations for the Assessment and Treatment of Neonaticide Offenders. Submitted September, 2018.

Taloussäännön määräykset eräiltä osin			
Määräys	Todentaminen	Arvosana	Kehittämistarpeet ym. huomiot
Maksuaikakorttien käytön valvonta:			
Käytettäessä yritysten asiakaskortteja tiliviraston menojen maksamisen yhteydessä, tulee mahdolliset asiakasedut käyttää tiliviraston hyväksi	- Matkustusstrategia/matkustusohjeet - Ohjeet maksuaikakorttien käytöstä (omat+THL:n)	2,5	Virasto noudattaa THL:n kulloinkin voimassa olevaa matkustusohjetta Virastossa on aktiivisesti valvottu matkustussäännön noudattamista ja tarkennettu ohjeistusta matkustajille. Arviointihetkellä mahdollon seurata asiakasedun käyttämistä.
Kun maksuaikakortilla maksetaan hankintoja, tulee noudattaa hankintalain vaatimuksia, THL:n hankintaohjeita ja voimassa olevia hankintasopimuksia	Hankintaohjeet: - laki valtion talousarviosta - asetus ja VM:n päätös valtionhallinnon yhteishankinnoista - laki julkisista hankinnoista - valtion hankintakäsikirja - taloussäännön hankintaohjeet - sairaalan omat hankintaohjeet - hyödynnetään Hansel-puitesopimukset	4,2	
Maksuaikakorttien laskuihin liitetään aina ostotapahtumiin liittyvät kuitit	- laskun käsittelijä ei asiataarkastaja ja hyväksyjä eivät laita laskua kiertoon, ennen kuin kaikki kuitit ovat liitteenä Rondon laskussa tai M2:n kululaskussa	4,9	
Luottokorttien haltijoista pidetään luetteloa maksupisteissä ja luettelo toimitetaan THL:n taluspäällikölle	- toimitetaan THL:een tilinpäätöstietona	5	Luottokortteja on käytössä yhteensä 41, joista 3 autojen polttoainekortteja. Luottoraja vaihtelee 300 - 8000 €. Taluspäälliköllä yhteiskäyttöä varten oleva luottokortti, jonka luottoraja 8 000 € (lähinnä ulkomaisten seminaarien ilmoittautumismaksuja ja hotellivarauksia varten).
Maksuaikakortin käyttö verkkokaupassa hankintojen tekemiseen tapahtuu kortin haltijan kirjallisesti antaman luvan perusteella tai kortinhaltijan toimesta.	- Kassa ei luovuta maksuaikakorttia hankinnan tekijälle ilman kortinhaltijan antamaa lupaa - Kuitti ja valtakirja tapahtumalle liitetään laskuun.	4,9	

Hankinnat:			
Ilman kilpailutusta tehty yli 60 000 € arvoiset (alv 0) hankinnat on perusteltu hankintalainsäädännön mukaisesti	- käytetään hyväksi Hanselin puitesopimuksia aina kun sellainen on olemassa - Hilmassa ilmoitetaan kaikista 60 000 euroa ylittävistä hankinnoista - mikäli jotain hankintalain perusteella kilpailutettavaa hankintaa ei kilpailuteta, kirjataan päätös ja lain mukaiset perusteet kilpailuttamatta jättämiselle	4,6	
Hankinnoista laaditaan aina kirjallinen sopimus tai tilaus ellei kysymyksessä ole arvoltaan vähäinen hankinta	- laaditaan sopimus ja - tehdään hankintapäätös	4,6	
Menopäätös:			
Menopäätöksen tekijä on talous -päällikkö tai hänen määräämä henkilö	- kaikki menopäätökset tekee taloussäännön mukaisesti johtava lääkäri tai talouspäällikkö	4,5	
Ennen kuin tavaraa tai palvelusta koskeva tilaus tehdään tai muulla tavoin sitoudutaan menon maksamiseen, on menopäätöksen tekijän varmistettava menon laillisuus ja tarkoituksenmukaisuus sekä valtuuden ja määrärahan riittävyys	- toistuvaishankinnoissa on hankintoja tekevillä henkilöillä oikeus tehdä tavanomaisia tilauksia puitesopimustoimittajilta ja tehdä tehtävänsä liittyviä pienhankintoja maksuaikakorttien luottorajojen puitteissa - tavanomaista suurempiin ja poikkeuksellisiin hankintoihin tarvitaan talouspäällikön erillislupa	4,1	Hankintasäännöistä täytyy tiedottaa henkilöstöä vuonna 2019
Jos asiassa tarvitaan erityinen päätös, lupa, lausunto tai muu hyväksyminen, on menopäätöksen tekijän varmistettava, että sellainen on saatu	- kuten edellä	4,1	Hankintasäännöistä täytyy tiedottaa henkilöstöä vuonna 2019
Toimintamenoilla ei pääsääntöisesti tueta yhdistystoimintaa tai hyväntekeväisyyttä	- toimitaan taloussäännön mukaan	4,8	Vuosittainen tuki potilastuki ry:lle.
Valtuudet sopimusten tekemisestä säädetty mielisairaaloiden johtosäännössä Oikeus sitoutua menoon on henkilöllä, jolla on työjärjestyksen tai ohjesäännön nojalla annettujen valtuutusten perusteella oikeus käyttää ratkaisuvalltaa asiassa	- Johtosäännön mukaan nimittämisvaltuudet ovat johtavalla lääkärillä. Muiden sopimusten teosta ei säädöksiä johtosäännössä. - Taloussäännön mukaan menopäätöksen teko-oikeus on talouspäälliköllä ja tutkimus- ja hoitovälineitä koskien johtavalla lääkärillä.	5	

Vastaanottotarkastus:			
Tavaraa tai palvelusta vastaanotettaessa on suoritettava vastaanottotarkastus	- ohjeistettu	4,5	
Jos tarkastuksessa ilmenee, että toimitus on virheellinen tai sopimuksen vastainen, on mahdollisimman pian tehtävä reklamaatio myyjälle	- laskua ei yleensä makseta, ennen kuin hyvitys saatu (reklamaation tekijällä velvollisuus valvoa reklamaation käsittely)	4,8	
Numero- ja asiatarkastus:			
Tulostositteiden numero- ja asiatarkastuksen tekevät mielisairaaloissa talousjohtajan/-päällikön määräämät henkilöt ja hyväksymisen talousjohtaja/-päällikkö tai hänen määräämänsä henkilö.	- määritelty Handi - käyttöoikeuksissa	5	
Menon hyväksyminen:	-		
Menon hyväksyjä ja asiatarkastaja eivät voi olla sama henkilö	- menettely määritelty Handi -käyttöoikeuksilla	5	
Sairaalan johtavan lääkärin edustusmenot hyväksyy johtokunnan puheenjohtaja	- edustusmenot ovat sairaalassa hyvin harvinaisia ja mikäli niitä syntyy toimitaan ohjeen mukaan	5	
Sairaalan muiden henkilöiden edustusluonteiset menot hyväksyy sairaalan johtava lääkäri	- kuten edellä	5	
Jos maksu suoritetaan laskujäljennöstä käyttäen, on tositteeseen merkittävä minkä vuoksi alkupe- räiskappaleita ei voitu käyttää. Selvitykset ja tarkastukset on päivättävä ja allekirjoitettava	- Palkeet huolehtii	5	
Matkustaminen:			
Virka- ja työmatkoista saatavat etuudet tulee käyttää virka- ja työtehtävien hoitamiseen	- sairaalan oma ohje	4,0	ainakin ohjeet on olemassa, seuranta vaikea
Matkustusohje tms. laadittu henkilökunnalle matkamääräyksen ja matkalaskujen täyttämistä sekä liitteiden liittämistä ja laskun hyväksymistä varten.	- Matkustusstrategia/matkustusohjeet	4,7	Noudatetaan THL:n matkustusohjetta
Ulkopuolisten tahojen rahoittamien matkojen vastaanottamisesta päättää johtokunnan puheenjohtaja	- tehty päätös, että ulkopuolisten rahoittamia matkoja ei vastaanoteta, sairaala maksaa henkilöstönsä matkalaskut aina, kun matkaa varten	5	Noudatetaan hyvin.

	annetaan matkamääräys (kaikista matkoista tulee olla matkamääräys)		
Luontaisedut:	-		
Sairaalan henkilöstön käyttöön voidaan erityisestä ja perustellusta syystä esittää luovutettavaksi tili- viraston omaisuutta luontaisena. Luontaisien esittämisestä päättää maksupisteissä johtokunnan puheenjohtaja.	- luontaisena johtavalla lääkärillä, johtavalla ylihoitajalla, talouspäälliköllä ja ylilääkäreillä puhelinetu, josta vm:n päätös - ei muita luontaisia - toimitaan taloussäännön mukaisesti	5	
Arkistointi:			
Sairaalassa noudatetaan arkistolain ja valtiokont- torin määräyksiä	- sairaalassa oma arkistosääntö	4	Saatetaan loppuun AMS:n päivitys 2019
Omaisuuksien hallinta:			
Inventoinnista laaditaan inventoijan ja vastuuhenkilöiden allekirjoittama pöytäkirja tai kertomus.	vuosittain inventoidaan seuraavat varastot: - lääkevarasto - elintarvikevarasto - siivousainevarasto - keskusvarasto (paperit) - terapiatoimintojen varastot	5	Tilinpäätösasiakirjat
Irtaimien omaisuuden käytöstä poistosta päättää talouspäällikkö tai määräämänsä henkilö.	- Poistosta ilmoitus ja merkitään irtaimistore- kisteriin poistetuksi.	4,8	
Virka-autoa käytetään vain virkatehtävien hoita- miseen ja käytöstä pidetään ajopäiväkirjaa. Virka- autojen käyttöoikeuksista päättää talouspäällikkö	- talouspäällikkö ohjeistanut virka-autojen ajo- lupien myöntämisen	4,8	Ajoluvan saannin yhteydessä annetaan kirjalliset ohjeet virka-auton käytöstä.
Jos henkilöstön käyttöön luovutetaan sairaalan koneita ja laitteita, asiasta on tehtävä etukäteen sopimus yksikön vastaavan ja työntekijän välillä	- atk – laitteiden luovutuksesta henkilökunnan käyttöön tehdään kirjallinen sopimus atk – vas- taavan ja työntekijän välillä - matkapuhelin+simkortti luovutetaan henkilö- kunnalle kuittausta vastaan, rikkimenneet korva- taan uudella laitteella kun vanha tuodaan takai- sin.	4,8	
Hoitovuorokauden hinnasta päättää johtokunta.	- johtokunnan päätökset hoitopäivähinnoista	5	
	KESKIMÄÄRÄ	4,6	